

Zomer 2021

Gidsengids

IVN ENSCHEDE

INSTITUUT VOOR NATUUREDUCATIE

Nummer 257

BELEEF DE NATUUR!

Colofon

De Gidsengids van IVN Enschede verschijnt 4 x per jaar.
Voor meer informatie zie: www.ivn.nl/afdeling/enschede
en www.facebook.com/IVNEnschede

Redactie Gidsengids

* Celia Horst-Geijtenbeek

Burgemeester Stroinkstraat 375 - 7547 RH Enschede
tel. 053 434 36 48 - email: celia@jfhorst.nl

* Tineke Eitink-Doornhein

Website en Facebook

* Jan Willem Visschers

tel. 053 476 55 35 - email: jwvisschers@gmail.com

* Erika van Oldeneel - email: erika1961@hetnet.nl

Drukker

* Editoo B.V. te Arnhem

tel. 085 773 774 2 - www.editoo.nl

Lidmaatschap IVN

Aanmelden en opzeggen per email via secretariaat

Contributie per jaar leden € 24,00; huisgenoten € 6,00

Minimale jaarbijdrage donateurs is € 15,00.

IBAN: NL05 INGB 0000 8388 83 t.n.v. IVN afd. Enschede

Bestuur

Voorzitter

* Hanneke van Dorp

Wooldrikshoekweg 104

7535 DD Enschede

053-4780392

email: hanneke_van_dorp@planet.nl

Secretariaat

1e secretaris

* Nico van Diepen

Bouwhuishorst 23

7531 EZ Enschede

06-47270894

2e secretaris

* Vacature

email: ivnenschedesecretariaat@gmail.com

Penningmeester

* Dirk Nijenboer

Van Riebeekstraat 95

7535 ZJ Enschede

053-4311364

email: dendirk@home.nl

Algemeen bestuurslid

* Pim Bosman

Voortsweg 48

7523 CH Enschede

053-4322965

email: whbosman@hetnet.nl

Van harte welkom bij IVN Enschede

IVN, Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid, is een organisatie met ca. 180 afdelingen in Nederland en ca. 26.000 leden, waarvan ca. 8.000 actieve vrijwilligers. IVN heeft als doel mensen bij de natuur te betrekken en jong en oud laten beleven hoe leuk, leerzaam, gezond én belangrijk onze natuur is.

Onze afdeling IVN Enschede telt momenteel ruim 90 leden incl. huisgenootleden. Zij zetten zich in op het gebied van milieu, natuureducatie en duurzaamheid. Vooral door het stimuleren van natuurbeleving willen we onze liefde en kennis voor de natuur delen. Tevens organiseren we speciale bijeenkomsten voor onze leden en donateurs. Per kwartaal ontvangen zij het afdelingsblad de "Gidsengids".

Zin om vrijblijvend eens te komen kijken, mee te doen met onze activiteiten of lid worden? Dan kun je contact opnemen met ons secretariaat. Je bent van harte welkom!

Werkgroepen

- * Schoolwandelingen
- * Grijs, Groen en Gelukkig
- * Heemtuin
- * Vliegbasis Twenthe
- * Internationale School IST
- * IVN infokraam
- * PR & Communicatie
- * Publiekswandelingen

In dit nummer

- 3 Van de voorzitter
- 4 Bestuur dringend op zoek naar...
Vogeltje in de tuin
- 5 Brrr, wat een kou en nattigheid
Raadselachtig...
- 6 Filmtip en waarnemingen in eigen tuin
- 7 Goudkoorts
- 8 Aamsveen 2.0 vervolg
Zondag in mei
- 9 Puzzel van Nico
- 10 Vogels, een gedicht
- 12 Een pláátje...
- 13 Valken
- 14 Ontdek libellen
- 15 IVN Slootjesdag
- 16 LGO en andere zaken
- 17 Fabel of feit
- 18 Kom eens kijken in de Heemtuin
- 19 Van de redactie

Cover: Heideblauwtje - Erika van Oldeneel

Papaver met bezoeker - Erika van Oldeneel

Van de voorzitter

Het is weer zomer aan het worden, alles is prachtig groen buiten door al die regen van de afgelopen weken. Een verademing na drie droge jaren, ook al is het Aamsveen nog niet eens echt nat. Daar is het nu ongeveer nat genoeg, maar we hebben het er wel veel natter gezien. Wie er de laatste maanden geweest is heeft het gemerkt: de inrichting in het kader van Natura 2000 is nu echt begonnen. Dat betekende de eerste kap van bomen en dat ziet er niet fijn uit en is erg wennen. Voor een veengebied is dit wel het beste, zoals ook te lezen is in het verslag van een digitale info-avond dat Lidy Vrijheid voor dit blad schreef. Voor onze schoolwandelingen zal het betekenen dat we naar een ander gebied moeten uitwijken in de nazomer.

In deze Gidsengids staan weer heel veel door de lezers en de redactie geschreven stukjes, veel over de heemtuin en over vogels deze keer. En tot mijn vreugde: ook weer een puzzel van Nico! Daarmee is dit ook weer een typische Corona-Gidsengids: weinig over onze normale natuureducatieve werkzaamheden omdat ze bijna helemaal stilgelegd hebben. Gelukkig wordt de toestand nu weer snel beter en mogen en kunnen we weer steeds meer. Na de zomer rekenen we er op weer schoolwandelingen te gaan doen en in de herfst gaat de Landschapsgidsen Opleiding samen met IVN Haaksbergen starten. We hopen dat het zo normaal mogelijk kan, maar houden rekening met alle nodige beperkingen en zullen heel voorzichtig zijn. Dat betekent dat we nog steeds geen jubileum feestje hebben en de Twentse Landdag wordt doorgeschoven naar 2022. Daarvoor in de plaats zal er in het Wageler een route zijn op de Open Monumentendag, op 12 september, waar de heemtuin in opgenomen wordt. Daar zal IVN aanwezig zijn.

De jaarvergadering die we in het voorjaar overgeslagen hebben hopen we ook in het najaar te kunnen houden. U ontvangt nog een uitnodiging! In de aanloop daarheen zijn we op zoek naar nieuwe bestuursleden. Ook voor het coördinatorschap van de werkgroep schoolwandelingen (misschien wel de belangrijkste werkgroep) en voor de redactie bestaan vacatures. Het zou heel mooi zijn als zich voor de jaarvergadering kandidaten voor deze functies zouden melden.

Op 29 april is Ria Blaauwbroek-Blok overleden. We hadden de laatste jaren niet zo veel contact meer met haar, maar oudere leden herinneren zich nog goed dat ze jarenlang de redactie vormde van de Gidsen Gids, samen met Heddy Zorn. Dat deden ze heel goed en veel langer dan ze eigenlijk gewild hadden. Ik weet nog goed dat Ria je op een dringende, positieve en heel vriendelijke manier om copy kon vragen, kortom je achter de vorden te zitten zonder dat je het in de gaten had. Een bijzonder talent en erg nuttig voor een redactie! Het was altijd fijn om iets samen met Ria en haar man Fokko te mogen doen.

Hanneke van Dorp

Bestuur dringend op zoek naar...

Het bestuur van de IVN-afdeling Enschede is dringend op zoek naar versterking.

Door het terugtrekken van Dirk van de Wetering bestaat het bestuur nog maar uit vier leden. Dirk kon er niet mee leven dat de taken van de bestuursfunctie waarop hij was benoemd (2e secretaris) nog niet waren ingevuld, en vond in de overige bestuurstaken niet genoeg voldoening. Hij gaat zich nu richten op ander vrijwilligerswerk. Wij danken hem voor zijn inzet en bijdragen, en zullen hem tijdens de eerstvolgende jaarvergadering 'uitluiden'.

Er is behoefte aan een of twee nieuwe bestuursleden. Een van de taken van Dirk was het coördinatorschap schoolwandelingen, ofwel het voorzitterschap van de Werkgroep Schoolwandelingen. Deze positie is nu vacant. Deze taak is ook in te vullen los van een bestuursfunctie.

Inlichtingen over beide functies zijn te verkrijgen bij de voorzitter of de secretaris. Wij vragen leden die belangstelling hebben voor een bestuursfunctie of voor de functie voorzitter Werkgroep Schoolwandelingen zich te melden bij het bestuur.

Voor de Gidsengids zijn we op zoek naar nieuwe redactieleden. Voor verdere toelichting zie pag. 19.

Vogeltje in de tuin

Toen ik op een morgen eind april de gordijnen open deed zag ik een prachtig vogeltje. Gelukkig lukte het mijn lieve huisgenoot er wat later op de ochtend een paar foto's van te maken, zodat ik hier zelfs een eigen illustratie toe kan voegen. Deze vogelsoort ken ik goed, maar in Enschede heb ik hem niet eerder gezien. De eerste keer dat ik deze soort bewust zag was in de achtertuin van mijn ouderlijk huis, ik zal een jaar of 12 geweest zijn. Ik vond hem zo mooi met zijn zwarte keeltje, licht rode buik, grijze rug en petje, de witte oogstreep en natuurlijk het beweeglijke rode staartje! Ik dacht dat het wel een ontsnapt kooivogeltje zou zijn, maar er vloog nog een vogeltje rond dat vast zijn vrouwtje was, want ze leek veel op hem, met net zo'n fraai, beweeglijk staartje, maar alles wat lichter en minder opvallend gekleurd. En ze bleken een nestje te hebben in een barst tussen twee planken van de oude schuur.

Omdat ik wel eens wilde weten wat voor vogeltjes dat waren ben ik gaan zoeken of we een boek hadden waarin ik dat kon vinden. Ik kwam weer naar buiten met een oud vogelgidsje van mijn vader: Wat vliegt daar, door W.H. van Dobben. Gekraagde roodstaart was de naam. In de weken die volgden heb ik nog geregeld naar ze kunnen kijken. Ze kwamen zelfs nog een aantal jaren daarna op hetzelfde plekje broeden, onze roodstaartjes!

Niet heel veel later kreeg ik zelf een betere vogelgids. Een fanatieke vogelaar ben ik nooit geworden, maar de manier waarop ik de gekraagde roodstaartjes bekeek: rustig hun gedrag bekijken en ze persoonlijk leren kennen, dat is nog steeds mijn favoriete manier. En nu was daar dus die prachtige vogel in onze achtertuin! Zou er wel een goed plekje voor hem te vinden zijn om hier te nestelen? Onze nestkastjes bleken niet geschikt te zijn. Gekraagde roodstaartjes hebben volgens het internet het liefst een vrij groot, ovaal vlieggat, hoger dan breed. Anders dan de mezenkastjes die we hebben hangen. Voor we er aan toe kwamen zo'n nestkastje te maken was het vogeltje verdwenen na anderhalve dag. Toen was de motivatie voor het timmerklusje natuurlijk niet groot meer. Zou er een kansje zijn dat er ooit weer een gekraagde gekraagde roodstaart langs komt?

Volgens de site van de Vogelbescherming is zijn favoriete leefgebied oude bossen met open plekken en gevarieerd boerenland met hoogstam boomgaarden. Het zijn vrij talrijke broedvogels in grote bosgebieden met een hoog aandeel oude dennen. Ze zijn veel schaarser in de meeste loofbossen en in kleinschalig agrarisch cultuurlandschap op de zandgronden. In de lage delen van Nederland ontbreekt de soort tegenwoordig veelal.

Er staat ook dat ze plaatstrouw zijn: ze komen vaak terug op de oude nestplek. Ze zoeken om te broeden een ruime holte met vrij groot vlieggat, dat kan een nestkast zijn, en dan zelfs graag een oude, rotte nestkast. Volgens de kaartjes van Sovon komen ze in Enschede wel voor, maar niet heel talrijk. De aantallen gekraagde roodstaarten in Nederland zijn de laatste decennia eerst afgenomen, maar sinds ca 2009 weer toegenomen!

Onze bezoeker kan goed een vogel op doortrek geweest zijn, Skandinavische gekraagde roodstaarten passeren Nederland van eind maart tot eind mei. Het kan ook zijn dat hij in de buurt verder is gaan zoeken omdat er geen vrouwtje in de buurt bleek te zijn of hij vond geen goede nest gelegenheid. Misschien moeten we dat laatste probleem uitsluiten en toch maar een nestkastje met een groot ovaal gat maken van wat oude rotte planken en hopen dat hij volgend jaar weer langs komt en dat hij dan zo enthousiast gaat zingen dat er ook een vrouwtje bij komt.

Hanneke van Dorp

Gierzwaluwkasten

Brrr, wat een kou en nattigheid

Het is 19 mei 's middags en het is koud, regenachtig weer. De thermometer geeft 11 °C aan en de regenton loopt ook weer over, brrr... Veel vogelsoorten hebben het moeilijk.

De ooievaarskuikens van Beleefdelente.nl zijn gestorven van de kou en de nattigheid. Maar in mijn tuin vliegen de koolmezen af en aan. Uit nestkast 1 zijn de jongen uitgevlogen, nestkast 2 zal binnenkort wel leeg zijn en in nestkast 3 zit de koolmees nog op eieren. Regelmatig zie ik een heggenmus met voedsel in de bek een ook de merels voeren hun uitgevlogen jongen, te oordelen naar de krijsende bedelgeluiden.

En hoe zit het met een van mijn favorieten, de gierzwaluw? Normaal gesproken komt de gierzwaluw eind april terug in ons land voor een verblijf van zo'n honderd dagen. Begin augustus zit het zomerseizoen er op voor de apus apus, en vertrekken ze weer naar gebieden in Afrika ten zuiden van de evenaar. Rond koningsdag begin ik uit te kijken naar de gierzwaluw en meestal heb ik voor mei al exemplaren gesignaleerd.

Dit jaar was het anders. Pas op 9 mei (moederdag, mooi weer) zag ik de eerste gierzwaluwen op het Hogeland. Maar ja, het weer werd slechter en het bleef bij die ene waarneming. Tot 19 mei. 's Morgens was het mooi weer en in de Laares gierden een paar zwaluwen achter elkaar aan. Pijlsnel achtervolgden ze elkaar op geringe hoogte door de straten, ondertussen hun luide gegier ten gehore brengend. Blij fietste ik naar huis, maar ik had buiten de weergoden gerekend. 's Middags was het weer donder en bliksem, stortregen en kou.

Ik heb nog de hoop dat de gierzwaluwnestkasten, die ik op het Hogeland heb opgehangen, gebruikt gaan worden, maar de tijd begint te dringen.

Nico van Diepen

Hoe de gierzwaluw aan zijn naam komt

De oudst bekende vermelding van het woord gierzwaluw komt uit 1567. Het woorddeel gier- is de stam van het werkwoord gieren in de betekenis 'krijsen'. Gieren werd vroeger ook gebruikt voor het geluid van vogels: "Het gieren van een uil in de boomen" De grondbetekenis 'een luid geluid maken' kennen we bijvoorbeeld nog van de wind giert om het huis en gieren van de lach. Het tweede deel van de samenstelling is het woord zwaluw 'zangvogel van de familie Hirundinidae'. De gierzwaluw lijkt erg op een zwaluw. Maar het is helemaal geen zwaluw, en zelfs geen zangvogel. De gierzwaluwen vormen in het vogelrijk een aparte familie: de familie Apodidae (gierzwaluwen) van de orde Apodiformes (gierzwaluwachtigen). Bron: zee-ezel.nl

En dan zie je opeens dit! Gaaien? Eekhoorns? Mensenwerk (lijkt me sterk)?
Nico van Diepen

Raadselachtig...

Soms kom je vreemde dingen tegen in de natuur. Zoals hier te zien is op de foto van Nico. Op mijn vijf (zie pag.19) zag ik ook ineens iets vreemds: allemaal kleine bolletjes die ogenschijnlijk zorgvuldig bewaakt worden door mieren. Ik heb er een voorzichtig kapot gemaakt en zag daar een soort spinsel onder. Wie weet wat dit is? Ook antwoorden op het raadsel van Nico zien we met belangstelling tegemoet.

Celia Horst

Film "The Hidden Life of Trees" augustus

Ben je ook zo enthousiast geworden na het lezen van het boeiende boek "Het verborgen leven van bomen" van Peter Wohlleben? Mijn boek zit inmiddels helemaal volgeplakt met van die gele Post-It plakkertjes, volgekriebeld met interessante wetenswaardigheden over allerlei bomen.

Hoe blij verheugd was ik dan ook met de tip die ik van Lidy kreeg: The Hidden Life of Trees is vanaf donderdag 12 augustus 2021 in de bioscoop te zien.

Kunnen bomen met elkaar communiceren? Hebben ze een geheugen en een sociaal leven? Boswachter en bestsellerauteur Peter Wohlleben onderzoekt deze vragen en geeft een kijkje in de verborgen wereld van de bossen.

Op internet en YouTube is de trailer van de film al te zien. Ik verheug me er op. Nog even wachten en dan ga ik zeker kijken!

Tineke Eitink

Waarnemingen in eigen tuin

Van smeerwortel kennen we dat wel: gaatjes aan de bovenkant omdat hommels niet met hun tong in de plant kunnen komen. Maar wist je dat hommels dat ook bij akeleien doen? Hanneke en ik hebben dat met eigen ogen gezien. Het was een kleine aardhommel, die in de sporen van de akelei gaatjes bijt. Toch bijzonder om te zien. Zo zie je maar weer: altijd met open ogen speuren naar kleine wonderen van de natuur.

Frieda Zielman

Wat slim!

Men heeft ontdekt dat hommels bloemen kunnen dwingen om eerder te gaan bloeien, door piepkleine sneetjes in hun bladeren te bijten. Bloemen zouden daardoor tot wel vier weken eerder tot bloei komen. Handig ook nu het steeds vroeger in het jaar al warm weer is. Zo is er toch voedsel te vinden voor hommels en bijen die door de warmte eerder uit hun winterslaap komen. Hoe het precies werkt, daar is nog veel onduidelijk over.
Bron: nationalgeographic

Goudkoorts...

De “goudkoorts” zit sommigen van ons nog steeds in het bloed, dus ook het zoeken naar en het vinden van een bijzonder en zeldzaam plantje dat de naam “Goudveil” draagt, de oude Vlaamse benaming is “Gulde Steenbreeck”.

Er zijn twee soorten: het Verspreidbladig Goudveil (*Chrysosplenium alternifolium*) en het Paarbladig Goudveil (*C. oppositifolium*), ze behoren tot de Steenbreekfamilie (*Saxifragaceae*), een uitstekende familie, zeker in deze tijd van verharding. De verklaring van de soortnamen: Verspreidbladig heeft enigszins gegolfde blaadjes aan een steeltje dat op willekeurig plaatsen aan de driehoekige stengel zit, het Paarbladige heeft meer ronde blaadjes aan een steeltje tegenover elkaar aan een meer vierkante stengel, het is maar dat je het weet, voor de juiste determinatie.

Het zijn lage (5-10 cm) zodenvormend plantjes die goed gedijen in een biotoop van schoon zuurstofrijk bron- of kwelwater, vochtige humusrijke en leemhoudende grond en steile oevers van beekloopjes.

In april-mei vormen zich de goudgele schut- en bloemblaadjes, de vermeerdering vindt plaats via de stengels die wortelstokjes kunnen vormen en door zaad. Het grappige is dat de zaadjes, door de opbouw van het plantje en de bloemen, min of meer op een schaalpje in de open gebarsten zaaddoosje blijven liggen. Deze worden dan b.v. door de druppels van fikse regenbui als het ware gelanceerd, net zoals b.v. de Balsemienzaden, alleen het mechanisme is anders.

Zoals ik in het begin al vermelde is het een zeldzaam plantje, in de “Geïllustreerde Flora van Nederland” van E. Heimans en Jac.P.Thijssse (1e druk 1899) 21e druk 1965, zijn beide soorten, toen al, aangemerkt als zz (zeer zeldzaam).

Ook wil ik een citaat uit het boekje “Van Dier en Plant, Water en Land” van Kees Hana, uitgave 1942 (is nog van m’n vader) met jullie delen: “....de soppend drassige bodem nu overdekt met kleine, ronde bladeren, waartusschen helder goudgele sterretjes de wereld inkijken, bij tientallen tegelijk. Dat is goudveil en die staat nu in vollen bloei. Ook zoo’n lentebloeier, die zich straks bescheidenlijk zal terugtrekken in diepe schaduw. Helaas is dit prachtige plantje over het geheel genomen een zeldzaamheid in ons land. Het stelt dermate zware eischen aan zijn verblijfplaats, dat Nederland daaraan slechts op enkele zeer bevoorrechte plekken kan voldoen.....”

Dit bijzondere en zeldzame plantje staat al jaren in “onze” heemtuin !!! Begin deze eeuw heeft de Gemeente de bedding van de Roombeek verlegd, zodat deze nu dwars door de heemtuin loopt, op een steile oever zijn toen enkele stekjes geplant, door wie ? Dat is ons geheim, veel belangrijker is dat ze er nog staan en, ja, zich zelfs sterk hebben uitgebreid ondanks “de zware eischen” zoals hierboven omschreven. Ik denk dat één van positieve omstandighe-

den is, dat de Roombeek, hoewel het een regenbeek is, eigenlijk nooit droog staat omdat er, naast diverse regenriolen, ook opgepompt vervuild grondwater, na zuivering, op wordt geloosd.

Tegen de tijd dat dit artikel in het zomernummer van de Gidsengids te lezen is, zal het Goudveil al weer grotendeels onzichtbaar zijn, dat wordt dus wachten tot volgend voorjaar....!!!

Op bijgaande foto het “*Chrysosplenium Roombekerifolium*”

Pim Bosman, mei 2021

Aamsveen 2.0 vervolg

Digitaal vragenuurtje vanuit luie stoel

Waar we voorheen een avondje op stap gingen om ons te laten voorlichten over wat er in het Aamsveen te gebeuren staat konden we nu simpelweg op 29 april vanuit huis een vragenuurtje bijwonen. Een paar drukken op de knop van je PC en je zit in een efficiënt vragenuurtje waar je een virtueel handje mag opsteken en altijd aan de beurt komt om je vraag te stellen zonder je stem ook maar te hoeven verheffen. De vragen werden beantwoord door Jacob van der Weele (ecoloog), Jeroen Lamfers (projectleider) en Iwan Brinkhuis.

Een half jaar geleden moesten we even van de schrik bekomen toen we bij een rondje Aamsveen opeens de grote kluunplaats geheel vrij zagen liggen. Al het omliggende bos was verdwenen. Even wennen dus. Ik ben heel benieuwd wanneer we daar een paarse heide zullen kunnen zien.

Al een paar jaar zijn de Natura 2000-voorbereidingen bezig die ervoor moeten zorgen dat het Aamsveen z'n water vasthoudt, zodat het hoogveen in leven blijft. Het veen houdt super veel CO2 vast. Dit zou allemaal vrij komen als het gebied verdroogt.

Veel overleg is nodig, ook met de omliggende boerenbedrijven. Ook is er hard gewerkt aan ingewikkelde "LIFE"-subsidieaanvragen, die helaas niet altijd succesvol waren en daardoor voor vertraging zorgen. Dit speelt met name voor de grensoverschrijdende maatregelen waarvoor met Duitsland moet worden samengewerkt. Dit najaar wordt een nieuwe aanvraag beoordeeld en met hopelijk meer succes.

Nu mag er al wel verder gewerkt worden in de zogenaamde laggzone, het overgangsgebied tussen het veen en de Glanerbeek. Daar staan de grote ingrepen gepland vanaf half augustus. Een groot deel van het bos langs de beek gaat verdwijnen. Dit zorgt ervoor dat er minder water door bomen wordt verbruikt. Het is zo dat door de droge zomers de grondwaterstand lager is geworden met verzuring tot gevolg. Door de verzuring verdwijnen de karakteristieke planten die bij dit elzebroekbos en heischraalgrasland horen. De beek zelf zal ondieper worden gemaakt en ook breder om ook zo het water langer vast te houden. Ook zullen er enkele stuwtjes in komen en een vistrap.

Vlakbij de uitkijktoren zal het pad een stukje verlegd worden. Het pad is nu al vaak erg modderig daar en als de maatregelen om water vast te houden zijn uitgevoerd zal het nog natter worden. Het pad zal verlegd worden gebruikmakend van de wat hoger liggende stukjes in het landschap, zodat we onze voeten droog kunnen houden. Op de onder genoemde website staat ook een mooi kaartje waarop alle geplande werkzaamheden staan ingetekend.

Gelukkig zal het middenpad ongewijzigd blijven en zullen ook in de toekomst excursies tot de mogelijkheden behoren. Ook de kluunplaatsen die aan het middenpad liggen zullen niet aangetast worden en archeologische vindplaatsen op de dekzandruggen (botten, potscherven, werktui-

gen) zullen beschermd worden en eventueel van informatiepanelen worden voorzien.

En alle deelnemers aan het vragenuurtje waren het er over eens dat informatie aan het publiek erg belangrijk was. Dus als het goed is zullen er de komende tijd (opnieuw) stukjes in de Tubantia verschijnen, meer informatiepanelen in het veld komen en ... excursies worden georganiseerd.

Wie graag meer wil weten kan uitgebreide informatie vinden op de website van Landschap Overijssel: <https://www.overijssel.nl/onderwerpen/natuur-landschap/ontwikkelopgave/natura-2000-gebieden/aamsveen/>

Lidy Vrijheid

Zondag in mei

Op een zondag begin mei, tussen regenbuien, windvlagen door, fietste ik naar de heemtuin.

Daar was het rustig en alles wat op het moment bloeit was fris groen. Vogeltjes zongen, een pimpelmees stak zijn kopje uit een vogelhuisje, kortom lente. Zittend op de bank zag ik 2 kleine oranje vlekjes, een oranjetipje? Jawel hij bleef rustig zitten, lang genoeg om te fotograferen! Een beetje te lang, en er was erg veel wit.

Toen ik wat beter keek zag ik dat er een spin op de vlinder zat en die had het tipje aangevallen, even later viel die dood neer. Even verderop zag ik 'het' vrouwtje. Die zat al die tijd in de buurt. Hoe mooi het ook was, ik was getuige van een tragedie in het klein.

Ietje Bijvank

Puzzel van Nico

Van WANDELEN naar AAMSVEEN in tien stappen:

- 1) Schrap één letter uit het woord WANDELEN en voeg één letter toe
 - 2) Hussel die acht letters door elkaar
 - 3) En je krijgt een woord met de omschreven betekenis
 - 4) Herhaal dit proces nog negen keer en en je komt uit op het woord AAMSVEEN
- Extraatje: met de tien toegevoegde letters kun je twee vijfletterwoorden vormen met de betekenis Verleidsters en Mode.

Nico van Diepen

W A N D E L E N

- ZEER WIJS
- BIJVOORBEELD DE WADDEN
- HELDER VERLICHT
- KWEKERS
- OPHOPEN
- BEWIJS VAN LIDMAATSCHAP
- IMITEREN
- PRIMATEN
- VOORGESCHIEDENIS VAN EEN ZIEKTE

A A M S V E E N

Vogels

de stilstand in een bewogen jaar
wordt voelbaar door de vogels

langs de randen van de stad
waar restanten glooien van essen
bewaren wij de ander
op afstand in de tijd

spechten pikken samen door
de bast van ons gemoed
en fazanten roepen op
tot trage overdenking

we willen als we thuis zijn
weer versnellen en vertellen
over plannen die we hebben
voor feesten en voor reizen
naar plekken waar getijden
onze hoofden zullen spoelen

en de vogels zingen ons toe
zingen ons troostend toe
in stilstand

Jos Eertink (1983), achtste stadsdichter van Enschede 2019 - 2021

Jos Eertink is geboren in Enschede. Hij woonde als kind in Hengelo en beleefde zijn middelbare schooltijd in Almelo. Als student Communicatiewetenschap aan de UT, keerde hij in 2002 terug naar Enschede. Na zijn studie werkte hij jarenlang voor het Wilminktheater.

Fuut - Michiel Deiman

Vos - Michiel Deiman

Een pláátje...

Zo nu en dan wandel ik een rondje om het Kristalbad. Dat is bij ons op loopafstand en weer eens wat anders dan richting het Stroot waar het overigens ook erg fijn wandelen is. Afgelopen twee jaar merkte ik echter dat er steeds meer nesten van de Eikenprocessierups in de eiken langs het kanaal hingen en dat maakte dat ik minder vaak die kant uit ging. Jammer is dat, want het is daar juist zo mooi! Ieder jaargetijde en elk moment van de dag! Door de wisselende waterstanden veroorzaakt door de enorme watermachine die hier aan het werk is ziet het er steeds weer anders uit.

Dat het er zo mooi is, dat hebben het afgelopen jaar meer mensen ontdekt! Het viel me op dat er nogal wat extra paadjes zijn gemaakt door mensen die de gangbare paden blijkbaar niet voldoende achten. Heel jammer, want daarmee wordt veel verstoord. Het Kristalbad is een prachtige plek om vogels te bekijken. En als je geluk hebt zie je er zelfs reeën, vossen en ander wild. Maar dat lukt natuurlijk niet wanneer we overal maar doorheen gaan banjeren en zo broedende vogels en andere dieren opjagen.

Wat je bij het Kristalbad ook geregeld tegen komt zijn mensen met foto-camera's met soms echt enorme lenzen. Er worden daar heel wat plaatjes geschoten. Eén van die mensen is Hans Verhoeven. Ik sprak hem een poosje en hij vertelde vol passie over de vogels die hij zag en had gefotografeerd. Het is de moeite waard om zijn website eens te bekijken. Er staan echt prachtige foto's op! www.pbase.com/hansverhoeven

Zelf neem ik zo nu en dan mijn fototoestel ook mee tijdens mijn wandelingen. Dat is gelukkig niet zo'n zwaar ding zoals die van die fotografen. De grote foto op de middenpagina nam ik vorig jaar op een zomeravond bij het Kristalbad. Die avond hebben we ook enorm genoten van de zwermen spreeuwen die prachtige vormen creëerden in de lucht. In een fantastische dans wentelden en keerden ze door de lucht en leken nooit tegen elkaar aan te botsen. Hoe dat komt? Men heeft ontdekt dat alle spreeuwen blijkbaar even snel vliegen (zo'n 36 km/u!), remmen of versnellen kost te veel energie. Dat maakt het al makkelijker, want bots maar eens met iemand die precies even hard gaat. Dat kan alleen wanneer je de bocht om gaat. En die bocht, die maken ze blijkbaar allemaal op hetzelfde moment. Die dansende spreeuwen, het blijft een bijzonder mooi verschijnsel...

Celia Horst

Valken

Van de wereldwijd 65 soorten valken komen er in Nederland drie voor als broedvogel. Daarnaast zijn er nog twee als wintergast en/of doortrekker. Alle valken hebben spitse vleugels, een naakt loopbeen en naakte tenen. De rest van de poten is bedekt met losse veren. Het vrouwtje is meestal groter dan het mannetje.

De meest voorkomende valk in Nederland is de torenvalk, *falco tinnunculus*. In de jaren tachtig van de vorige eeuw was het de meest voorkomende roofvogel in Nederland, maar dat is om twee redenen niet meer zo.

In de eerste plaats is de buizerd de torenvalk voorbijgestreefd in aantallen. Van de buizerd zijn er nu zo'n 15000 broedparen, terwijl het aantal broedende torenvalkenparen jaarlijks daalt, tot nu zo'n 5000. De torenvalk staat daarom op de rode lijst.

De tweede reden: na dna-onderzoek is in 2008 gebleken dat valken geen roofvogels zijn, maar behoren tot een eigen orde, de Falconiformes. De valkachtigen, de Falconidae, vormen de enige familie in deze orde.

De torenvalk is jaarrond aanwezig, met ongeveer 5000 broedparen, 15000 overwinterraars en 7000 doortrekkers. Het is daarmee een vrij schaarse broedvogel. Hij bouwt zelf geen nest. Hij gebruikt oude kraaiennesten, richels en nissen in gebouwen en ook veel open nestkasten. Een ruim uitzicht is een vereiste.

De vogel jaagt, zitten op een uitzichtpunt, op prooien op de grond, meest woelmuizen. Bij gebrek aan uitzichtpunt creëert de torenvalk vaak een virtueel uitzichtpunt: Hij gaat 'stil' in de lucht hangen, door zijn lichaam een beetje rechtop te kantelen, snel met de vleugels te slaan, zijn staart te spreiden en als een roer te gebruiken, en dan het kopje naar voren buigen om naar beneden te kijken. Dit wordt bidden genoemd, en zo kennen de meeste mensen de torenvalk. Je ziet ze vaak bij een snelweg. En ook op de Hengelosestraat bij de UT bidt hij graag boven de brede bermen. De karakteristieke lantaarnpalen daar gebruikt hij regelmatig als uitkijkpost.

Er zijn meer vogels die bidden, zoals de kerkuil, het visdiefje en de ijsvogel. Maar de torenvalk is de enige biddende valk. Er zijn twee verschillende verklaringen voor het woord bidden. De leukste, maar onjuiste, is gebaseerd op het Engels. Jagen op een prooi is 'to prey', en roofvogels zijn birds of prey. Het woord praying wordt hetzelfde uitgesproken als preying, en betekent biddend. Preying bird wordt Praying bird, wordt biddende vogel. De juiste verklaring is toch dat het roerloos rechtop met gebogen hoofd in de lucht hangen lijkt op een devote kerkganger. De snelle vleugelslag en de steeds corrigerende staartbeweging moet je dan maar even wegdenken.

De slechtvalk, *falco peregrinus*, neemt al jaren flink in aantal toe. Met zo'n 250 broedparen is het een zeer schaarse broedvogel. Daarnaast zijn er ongeveer 700 overwinterraars en 700 doortrekkers. De vogel broedt op hoge gebouwen, vaak in speciale nestkasten. De nestconcurrentie kan enorm zijn, zoals ieder jaar blijkt bij de webcams van Beleefdemente.nl op de toren in De Mortel.

Torenvalk vrouwtje - Michiel Deiman

In Enschede broedt de vogel op de Jozefkerk (Op 19 mei plaatste Bhani Ramjee hiervan een foto op de facebook-pagina van Enschede Toen en Nu) en wordt regelmatig in de buurt van het station gesignaleerd. Ook op de gebouwen van Twence broedt de slechtvalk. Op waarneming.nl werd op 26 mei een slechtvalk gemeld op de Marssteden. De slechtvalk is de snelste vogel ter wereld en stort zich soms met 200 kilometer per uur op een vliegende prooi. Houtduiven, stadsduiven en meeuwen zijn de favoriete maaltijd.

De boomvalk, *falco subbuteo*, is met 500 broedparen een schaarse broedvogel, en staat vanwege voortdurende achteruitgang ook op de rode lijst. Het aantal overwinterraars is onbekend en het aantal doortrekkers ruim 1000. De boomvalk is een kleine valk die graag grote insecten als libellen eet. Ook deze valk bouwt zelf geen nest. Hij is vrijwel geheel afhankelijk van oude kraaiennesten. Ik heb in Enschede één keer een boomvalk gezien, op het Ribbelt. Toevallig was deze waarneming tijdens een van mijn vogeltellingen voor MUS, Meetnet Urbane Soorten. Ik kon het nauwelijks geloven, maar op waarneming.nl bleek mijn ex-buurman, vogelkenner bij uitstek, hem ook gezien te hebben. Verder heb ik hem gespot op Vlieland. In de Tumbantia van 26 mei stond een lezersfoto van de boomvalk, gemaakt in de Engbertsdijkvenen door Harry Brummelhuis.

De Smelleken (of is het 'het smelleken?'), *falco columbarius*, is een heel kleine valk, die in Nederland overwintert en doortrekt in zeer kleine aantallen. Hij broedt veelal in Scandinavië en ook deze valk maakt geen eigen nest. Op 24 mei is er nog een waargenomen in Vriezeveen.

Tenslotte de roodpootvalk, *falco vespertinus*. Het is een doortrekker in uiterst klein aantal. De kans dat je deze valk ooit ziet in Nederland is dus vrij klein, maar niet nul. Op 24 mei is hij nog gezien op meerdere plaatsen in Groningen.

Nico van Diepen

Ontdek libellen

Altijd al meer willen weten over libellen, maar je weet niet goed hoe en waar je moet beginnen. Dan is deze cursus misschien iets voor jou. Je leert in vier lessen de basiskennis om zelfstandig aan de slag te gaan met deze fascinerende groep insecten.

Platbuik mannetje - Celia Horst

De laatste vervelling - Celia Horst

Door het volgen van vier videolessen (via YouTube) en het uitvoeren van de bijbehorende opdrachtkaarten leer je de basiskennis die nodig is om zelfstandig libellen op naam te brengen. Daarnaast leer je de belangrijkste kenmerken van enkele soortgroepen (juffers en echte libellen) en leer je waar je op moet letten wanneer je een libel op naam wil brengen. Ook komt de bijzondere levenscyclus van de libel aan de orde en leer je meer over verschillende leefomgevingen (biotopen) van de libel. Tot slot krijg je praktische tips over hulpmiddelen die je kunt gebruiken wanneer je met libellen aan de slag gaat. De videolessen zijn thuis te volgen op een computer, tablet of telefoon. De opdrachtkaarten worden buiten uitgevoerd. Een waterrijk (natuur)-gebiedje waar enkele verschillende soorten libellen vliegen is doorgaans voldoende om met de cursus aan de slag te gaan.

Je kunt de cursus het beste volgen tussen half mei en half augustus. Geïnteresseerd? Stuur een mail naar: arjenlensen.nme@gmail.com Ik mail je dan een praktische handleiding (pdf-formaat) en geef je toegang tot een digitale map met daarin alle benodigde informatie en een downloadversie van de verschillende opdrachtkaarten (pdf-formaat). De cursus is gratis!

Arjen Lensen (IVN-natuurgids)
IVN-Zwolle / IVN Noordwest Overijssel

Een gedraaide boomstam

Op onze vraag over de oorzaak van een gedraaide boomstam in het Voorjaarsnummer kregen we o.a. de volgende link van Erika toegestuurd: <http://www.bomen.org/actdraaiboom.html>

IVN Sloopjesdag

De IVN Sloopjesdag is altijd één groot feest! Samen ontdekken wat er allemaal leeft in en om het water. Het vissen met een schepnet: wat zou er in zitten... De verwondering op de gezichten van kinderen wanneer ze de beestjes die gevangen zijn bekijken.

Vorig jaar is het feest helaas niet doorgegaan. En dit jaar? We zagen het eigenlijk nog niet helemaal voor ons: zoveel mensen op één plek. De hoofden gezamenlijk gebogen over teilen en bakken. Het voelde niet oké. Maar wat dan? Hoe kunnen we jong en oud toch een sloopjesavontuur bieden?

Dit jaar kan een ieder die zin in een sloopjesavontuur heeft, een handleiding downloaden met daarin allerlei leuke opdrachten, weetjes en zelfs een heuse wedstrijd waar leuke prijzen mee te winnen zijn! Het sloopjesavontuur kan dan plaats vinden op een zelf gekozen tijdstip en plek. Zo blijft het veilig en toch ook leuk! De ingrediënten voor dit avontuur zijn te vinden op onze website. In de handleiding staan ook een paar tips waar je op avontuur zou kunnen gaan.

Voor wie dit avontuur bedoeld is? Voor iedereen tussen de 4 en 84 jaar oud. Als je mee wilt doen aan de foto wedstrijd moet je inzending binnen zijn voor maandag 28 juni bij IVNenschedesecretariaat@gmail.com. Ook als je niet in de prijzen valt krijg je een berichtje van ons!

Celia Horst en Hanneke van Dorp

Wat een mooie vangst! - Celia Horst

Vrouwje Bonte Vliegenvanger - Michiel Deiman

Het team van de LGO is er klaar voor!

Landschaps Gidsen Opleiding gaat door

Afgelopen donderdag 27 mei hebben we besloten om de LGO Enschede & Haaksbergen door te laten gaan. We zijn er erg blij mee dat we ondanks de beperkingen door Corona deze opleiding gezamenlijk hebben kunnen voorbereiden.

We denken een verantwoord besluit te hebben genomen. De LGO is zo georganiseerd dat we de basisregels met betrekking tot Corona altijd in acht kunnen nemen. En mocht er nog iets anders tussen komen dan denken we zeker dat we dat samen met docenten en cursisten op kunnen lossen.

Maar voor nu! We gaan met 24 cursisten uit Enschede en Haaksbergen van start. De 1ste cursusavond is 23 september. We houden jullie op de hoogte.

Wandelen met je eigen digitale gids

Wandelen met een IVN-gids zit er nog even niet in, maar je kunt wel op pad met een digitale gids. In de app van Landschap Overijssel staan 2 IVN-wandelingen met uitgebreide toelichting over voorjaarsbloeiërs en cultuur op de route:

- * Enschede Park Stokhorst
- * Enschede Helmerhoek Houwbeek

Je kunt de route volgen op je smartphone of thuis downloaden en printen. De naam van de app is: Wandelen in Overijssel (app van Landschap Overijssel).

https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.irias.routeapp&hl=en_US&gl=US

Lidy Vrijheid

Twentse Landdag toch naar 2022

IVN Enschede is met haar zo bekende info-kraam al jaren aanwezig op de Twentse Landdag. Misschien volgend jaar weer...

Want in tegenstelling tot eerder berichten heeft de organisatie helaas moeten besluiten om de Twentse Landdag dit jaar toch niet door te laten gaan. Vanwege alle onzekerheden over corona in relatie tot evenementen en een korte voorbereidingstijd wordt de dag toch een jaar uitgesteld. Naar verwachting tot 18 september 2022. Nadere informatie volgt.

IVN Groene Jaarkalender

Juni

11-13 IVN Slootjesdagen
12-20 Nationale Tuinweek
18-20 Open Tuinen dagen
29 Modderdag

Augustus

27-29 Nacht van de Vleermuis
28-29 Vleermuistuintelling

September

3-4 Nationale Nachtvliedernacht
3-5 Fête de la Nature
7 Duurzame Dinsdag
11-12 Open Monumentendag
24 Bodemdierendagen (24 september - 6 oktober)
25 Europese Dag van de Paddenstoel

Modderdag, vies worden mag! - Celia Horst

Fabel of feit

“In mei leggen alle vogeltjes een ei. Behalve de koekoek en de griet, die leggen in de meimaand niet!”

Een rijmpje waar velen van ons mee opgegroeid zijn. Maar wat is er van waar? En als dat ei gelegd is, hoe lang duurt het dan voordat het uit komt?

Dit voorjaar beleefden wij een voor ons nieuw en spannend avontuur. In ons kippenhok werden in de maand februari opeens massa's eieren geproduceerd. En al vlug werd de één na de andere hen zo broeds als maar kan. Meneer Kukel liep nog maar met één kipje door de tuin te flaneren. De andere vier donskontjes bleven de hele dag dicht tegen elkaar aan zitten in het nachthok.

We besloten de natuur z'n gang te laten gaan en lieten een aantal eieren liggen. En ja hoor, precies na 21 dagen kwam het eerste kuiken tevoorschijn. Keurig volgens de statistieken. De dagen erna volgde het ene na het andere kuiken. En uiteindelijk liepen er vijf kuikens door de tuin te scharen. Streng bewaakt door vier zéér toegewijde moeders. Twee kuikens hebben het niet gered. Dat was wel verdrietig. Een aantal eieren werd achter gelaten door de hennen die het inmiddels druk hadden met hun kuikens. Die eieren hebben we maar opgeruimd.

Ik vroeg me af, hoe zit dat met andere vogels die wij in onze omgeving kennen? Wanneer broeden zij? En hoe lang duurt het voordat de kuikens uit het ei komen? Ik heb er een paar opgezocht. Wanneer ze leggen, hoeveel eieren per broed en hoe lang het duurt voordat de kuikens uit het ei komen.

Deze meneer was dit voorjaar druk op zoek naar een eigen territorium en nam een kijkje in onze tuin. Tot in het kippenhok aan toe! Jammer genoeg voor hem hadden hond, kat en kippen niet zo'n welkome houding jegens hem en verliet hij al fladderend de tuin op zoek naar een betere plek.

Wat me verwonderde was de lengte van zijn poten: in verhouding tot onze kippen leek het wel of hij op stelten liep... Zou hij inmiddels al voor nageslacht hebben gezorgd?

Er zijn best wat verschillen. En sommige vogels krijgen zelfs meerdere keren in één broedseizoen jongen. Wat verstandig kan zijn, aangezien lang niet alle kuikens ook volwassen vogels worden. Even een paar vogels op een rij:

Merel: eind maart tot juli / 4-5 eieren / 2 weken
Mus: eind maart tot augustus / 4-6 eieren / 11 tot 12 dagen
Roodborst: april tot juli / 5-7 eieren / 12 tot 15 dagen
Specht: april tot mei / 5-6 eieren / 10 tot 11 dagen
Buizerd: april tot mei / 2-4 eieren / 33 tot 38 dagen
Bosuil: februari tot maart / 2-4 eieren / 28 tot 29 dagen
Reiger: februari tot mei / 4-6 eieren / 23 tot 28 dagen
Eend: februari tot augustus / -15 eieren / 24 tot 28 dagen

Eén ding is mij wel duidelijk geworden: het rijmpje dekt niet het hele verhaal! Al hebben de meeste vogels inderdaad in de maand mei al wel een ei gelegd. De vroege vogel begint al in februari en de doorzetter stopt pas in augustus met het leggen van eieren!

En om zo'n proces van heel dichtbij mee te mogen maken: het gedrag van zo'n broedende vogel, het uitkomen van de eieren, het zien ontwikkelen van de kuikens, de zorgzaamheid van de hennen... het is een prachtig avontuur.

Celia Horst

Ps. In kleur is deze pagina natuurlijk veel mooier! Op onze website kun je de hele Gidsengids in kleur zien!

Kom eens kijken in de Heemtuin

Nat nat nat, dat was het, maar héél goed voor de heemtuin en de rest van de natuur. De vijver staat mooi vol en op het hoogveengebied staat het poelletje ook mooi vol en alles is prachtig groen. Helaas konden we soms niet aan de slag vanwege de regen.

Iemand van de groep kwam met het idee om toch weer een bedje met geselecteerde planten aan te leggen met naam-bordjes erbij, wat we voorheen ook hadden. We zijn het nu aan het aanleggen. Het was helemaal aan het vergrassen. Het ligt aan het hoofdpad bij de tweede ingang t.o. het akkertje. Er staan al wat planten in w.o. vrouwenmantel (Alchemilla) en voorjaars-zonnebloem (Doronicum). We zoeken er nog meer soorten bij die allemaal uit eigen (heem)tuin moeten komen.

Een ander project wat enige jaren heeft geduurd, is nu aardig klaar en we moeten haar of hem al knippen met enige regelmaat nl. een haag om de akker heen. Er zitten beukjes in, meidoorn etc.

De jonge boompjes komen her en der uit de heemtuin en kosten dus niks. We konden ze alleen in najaar en vroege voorjaar verpoten. Voorheen stonden palen met draad erom heen wat altijd slap hing, geen gezicht en sommigen van ons ergerden zich eraan dus nu een prachtige oplossing!

Ook zijn de paden weer besnipperd, dit jaar wat later dan anders, te laat besteld misschien? U ziet we zijn met zijn allen lekker bezig, drinken onder alle weersomstandigheden eigenlijk altijd buiten koffie of thee.

Er is nu ook een groepsapp, gemaakt door Ilonka die tijdelijk bij ons werkte maar een baan kreeg en geen tijd meer had op woensdag ochtend. Jammer, we maken nu veel gebruik van de app, bedankt Ilonka!

Op een van de heuvels staat een akelei (Aquilegia) prachtig blauw te bloeien, ernaast heeft een toorts (Verbascum) zich spontaan genesteld! We hopen maar dat het met de vernielzucht dit jaar een beetje meevalt. Er staan op het grote veld nog steeds geen banken.

Wat wel mooi is, is dat er yogagroepen van het veld gebruik maken en hedenochtend (zondag) werden er mantra's gezongen. Het is dus een hele goede rustige plek met een fijne energie! De hele tuin trouwens.

Met vriendelijke tuingroeten,
Jeanette Eisma

Foto's Heemtuin Ledeboerpark - Jeanette Eisma

Slak - archief H.Eitink

Van de redactie

Het is vast opgevallen: deze Gidsengids is minder dik dan we gewend zijn! In plaats van de gebruikelijke 24 pagina's zijn het er deze keer maar 20. Hoe dat komt?

Nou ja, in de eerste plaats worden we nog steeds min of meer stil gezet dan wel beperkt in onze activiteiten. Geen schoolwandelingen, geen leuke excursies en dus ook geen fijne verslagen daarvan. Gelukkig lijkt het erop dat de beperkingen zo langzaam aan steeds minder gaan worden en hopen we dat we de volgende Gidsengids weer lekker dik kunnen maken en kunnen vullen met enthousiaste verhalen van de belevenissen van onze leden en hun excursie-metgezellen.

Een andere oorzaak van een gebrek aan vulling voor deze uitgave is dat we niet heel veel respons krijgen van de lezers van ons mooie verenigingsblad. En dat vinden we echt heel jammer! De Gidsengids is namelijk van ons allemaal en zo mogen we ook allemaal mee helpen om de redactie te voorzien van leuke weetjes, opvallende ontdekkingen, bijzondere ervaringen, en wat al niet meer.

Gelukkig zijn er onder ons die dat al wel doen. En daar zijn we dan ook echt heel blij mee! Zo kunnen we in deze Gidsengids bijzondere ontdekkingen zien, gedaan tijdens een wandeling of zelfs dichterbij huis in eigen tuin! We krijgen op maar liefst drie plekken in deze Gidsengids een leuk en interessante inkijk in de Heemtuin. Een bijzondere plek om eens heen te gaan trouwens. De werkgroep die daar wekelijks bezig is vindt het vast heel leuk om je van alles te laten zien en vertellen over hun werk daar.

Dan iets heel anders... op pagina 4 is het al kort genoemd: er zijn grote veranderingen op komst wat betreft de bemanning/bevrouwning van de redactie. Hiernaast lichten we graag een en ander toe.

Goed nieuws

Binnen IVN Enschede wordt achter de schermen door de mensen van de werkgroepen, en door Barbera met onze schoolwandeldgidsen, regelmatig overlegd om in het najaar weer voorzichtig nieuwe, groene activiteiten voor leden, publiek en basisschoolleerlingen op te kunnen starten, zoals o.a. een excursie over het voormalig Vliegveld Twenthe, langs de Houwbeek en de jaarlijkse najaarsactiviteit in het Ledeboerpark.

Houdt daarom de regionale pers en onze IVN website goed in de gaten!

Wat zijn dat toch voor bolletjes op mijn vijg? - Celia Horst

Redactie zoekt...

Geniet jij ook zo van de Gidsengids? Alle verhalen, weetjes en leerzame artikelen, de foto's, recepten, ideetjes om er op uit te trekken of zelf creatief aan de slag te gaan.

Wat zou het jammer zijn wanneer die niet meer ieder kwartaal bij onze leden door de bus valt.

Toch vindt de redactie het na bijna acht jaar tijd worden het stokje door te geven om ruimte te geven aan nieuwe inspiratie en verfrissende ideeën. Dit najaar en de komende winter maken we nog de herfst- en wintereditie.

Maar vanaf januari 2022 stoppen wij er mee en hopen we dat we de lezer dan ook inmiddels hebben kunnen voorstellen aan een nieuwe redactie.

De afgelopen acht jaar is de Gidsengids flink in ontwikkeling geweest. Van A5 formaat zwart-wit, gemaakt in het computerprogramma word, naar een prachtige glossy op A4 formaat die in een professioneel en zeer gebruiksvriendelijk computerprogramma wordt gemaakt. Ben jij vertrouwd met de computer, heb je gevoel voor taal, hou je er van anderen blij te maken met iets moois en heb je zin in een nieuwe uitdaging? Dan is dit misschien wel iets voor jou!

Natuurlijk verdwijnen Tineke en ik niet direct helemaal van het toneel en gidsen we je graag de geheimen in van het maken van ons prachtige IVN afdelingsblad.

Vindt je het belangrijk dat de Gidsengids blijft bestaan en lijkt het je leuk om je hiervoor in te zetten, stuur dan een reactie naar celia@jfhorst.nl. Ook wanneer je eerst iets meer zou willen weten, mag je altijd je vragen stellen. Tineke en ik zullen onze best doen deze zo goed mogelijk te beantwoorden.

Copy voor de volgende Gidsengids mag worden ingestuurd vóór 10 september

INDIEN ONBESTELBAAR: REDACTIE GIDSENGIDS
BURGEMEESTER STROINKSTRAAT 375
7547 RH ENSCHEDE

ivn natuur
educatie
Enschede

Vrouwtje Appelvink - Michiel Deiman